

Mida peab teadma kalasoomustõvest

Ihtüoos ehk kalasoomustõbi on naha sarvestumishäire, mille korral naha pinnal moodustuvad soomusjad ketud.

Haigust on nimetatud ka kalanahksuseks ja soomustõveks. Selle haiguse põdejail on sarvkihi rakkude uuenedmine kiirenenud või nende irdumine aeglustunud.

Kalasoomustõbi ehk ihtüoos on pärilik ja eluaegne haigus, kuid ei nakka kunagi. Pole mingit põhjust neid haigeid karta ega neist eemale hoida. Kui koolis on ihtüoosihaigetel lapsi, peaksid õpetajad õpilastele selgitama selle tõve olemust.

ERINEVAD VORMID

Sagedasemad ihtüoosivormid on tavaline ehk vulgaarne, X-liiteline ja lamelliline (ka lamellaarne või plaat-) ihtüoos.

Tavaline ihtüoos avaldub selle haiguse geeni saanutel, sõltumata soost. Tõbi avaldub esimese eluaasta jooksul. Valkjaspruunid jahuvad soomused katavad peamiselt jäsemete sirutuspindu, kaela ja otsmikku. Peopesad ning jalatallad võivad olla rohke-

te vagudega. Mõnikord kaasnab atoopiline dermatiit. Haigust pole võimalik enne sündi diagnoosida.

X-liitelisse ihtüoosi haigestuvad poisid. Nende õed võivad olla haiguse geeni kandjad ja neil võivad sündida ihtüoosihaigetel pojad. Esineb harvem kui tavalist ihtüoosi. Tõbi avaldub imikueas. Keha ja jäsemeid katavad pruunid soomused, mis on tihedalt kinnitunud. Karvad puuduvad. Peopesadel, taldadel ja näol tavaliselt löövet ei ole. Seda tõvevormi saab enne sündi diagnoosida.

Lamellilise ihtüoosi puhul on laps saanud mõlemalt vanemalt haiguse geeni, ehkki nood ise on terved. Seda tuleb ette palju harvem, ühel juhul 300 000 sünni kohta. Tõbi avaldub sünnil – laps tuleb ilmale nn kilekestas. Kest eemaldub esimese elunädala jooksul ning kujunevad tumepruunid, laiad, plaaditaolised soomused. Lisaks on sellele haigusvormile iseloomulikud väljapoole pööratud silmalaud ja huuled, juuksetus

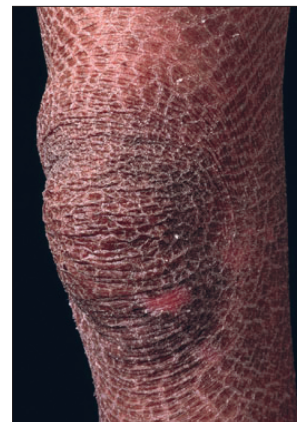
ning küunte muutused. Silmad jooksevad sageli vett. Higi- ja rasunäärmed on kõhetunud. Tõbe saab enne sündi diagnoosida.

FÜÜSILINE TÖÖ EI SOBI

Kuna ihtüoosihaigetel, eriti lamellilise vormi puhul, on higinäärmed kõhetunud, võib neil kuumaga ja füüsilise töö puhul tõusta kehatemperatuur 38 kraadini või isegi kõrgemale. Nõnda tekib neil oht üle kuumeneda. Seepärast sobib neile mittefüüsiline töö.

Ihtüoosi ravi peab toimuma arsti kontrolli all. Sisse võetakse retinoide. Nahale määratakse baaskreeme, mis niisutavad ja väldivad pakatiste teket. Sobivad uureakreem, linool-, piim- või salitsüülhapet sisaldavad salvid. Võib kasutada ka glükoolhapet vesilahuse või rasvasse kreemina jm.

Haige peab kaks korda päevas dušši võtma ning pärast seda ennast ravisalviga määrima.

Soodsalt mõjub ka soe vann, kus veele on lisatud vedelkreemjat õlivanni kontsentrati.

KA SÜMPTOMINA

Ihtüoos võib esineda mõningate haiguste korral ka sümptomina. Sel juhul täheldatakse lisaks nahanähtudele veel närvisüsteemi, kõrvade, silmade, hammaste ja skeleti muutusi. Sümptomaatiline ihtüoos võib tekkida tuberkuloosi või AIDS-i põdejail, vitamiinivaeguse puhul, ravimite pikaajasel kasutamisel, samuti seoses vananemisega.

NAOMI LOOGNA

LUGEJA KÜSIB

Rahvaraviga konnasilmade vastu

Kas rahvameditsiin oskab soovitada, milliga ravida konnasilmu? Apteegirohud pole aidanud.

Rahvatarkuse järgi aitavad konnasilmi tõrjuda äädikas, lina ja mustköömen.

ÄÄDIKASAI

Immutage saiatükki äädikas. Pange see konnasilmale ja katke marliga. Tõmma-

ke peale sokk ning magage sellega öö läbi. Konnasilma eemaldamiseks korrake toimingut igal ööl umbes 1 nädala jooksul.

Allikas: "Taimravi leksikon", Maalehe Raamat

